

Inter-Agency
Coordination
Türkiye

Ulusal Koruma Çalışma Grubu

Ortak 3RP Koruma Sektörü İstişare Toplantısı Çıktıları

Tarih & Yer: Pazartesi, 30 Eylül 2024, 09.00 – 12.30 & 14:00 – 16:00 / Zoom

Moderatör: Lara Özügergin – 3RP Ulusal Koruma Sektörü Koordinatörü (UNHCR) & Levent Ekşi – Koruma Sektörü Bilgi Yönetimi (UNHCR); Derya Köksal (UNHCR) & Annalisa Caparello (UNICEF) - Çocuk Koruma Alt Sektör Koordinatörleri; Kısmet Yolalan (UNHCR) & Eda Özyurt Kılınç (UNFPA) - Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet Alt Sektör Koordinatörleri

Katılımcılar: AAR Japan, ARSA, DRC, Dünya Doktorları Derneği, Dünya Evimiz Derneği, ECPAT, Expertise France, Hayata Destek Derneği, HelpAge, ICMC, ICMPD, IFRC, IGAM, IKGV, ILO, IOM, Kadına Özgürlük ve Eşitlik Derneği, Kaos GL, MSYDD, MUDEM, Mülteci Hakları Merkezi, PİKOLO, Qatar Charity, Relief International, Save the Children, SEVKAR, Türk Kızılay, UN Women, UNFPA, UNHCR, UNICEF, UNRCO, UOSSM, WFP, YSYD

Toplantı Sunumu: [İngilizce](#) ve [Türkçe](#)

Toplantı Gündemi:

- I. Kurumlar Arası Koruma İhtiyaç Analizi 8. Tur Verilerinin Sunumu
- II. Ortak 3RP Ulusal Koruma / Ulusal Çocuk Koruma / Ulusal Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet Sektör İstişareleri
- III. İzleme & Değerlendirme İstişaresi

Gündem Maddesi #1: Kurumlar Arası Koruma İhtiyaç Analizi 8. Tur Verilerinin Sunumu

- Kurumlar Arası Koruma İhtiyaç Analizi 8. Tur verilerinin sunumu 3RP Ulusal Koruma Sektörü Koordinatörü ve Koruma Sektörü Bilgi Yönetimi tarafından gerçekleştirilmiştir. Sunum sırasında, Kurumlar Arası Koruma İhtiyaç Analizi hedefleri, ve analize genel bakış aktarılmıştır. Daha sonra, yasal statü, özel ihtiyaçlar, engellilik durumu, bilgiye erişim, geri bildirim, şikayet ve yanıt mekanizmalarına erişim, hizmetlere erişim, sağlık hizmetlerine erişim, eğitime erişim, iş piyasasına erişim, gelir ve harcamalar, temel ihtiyaçlara erişim, sosyal yardıma erişim, koruma endişeleri, çocuk işçiliği, ruh sağlığı ve psikososyal destek, destek mekanizmaları, hukuki desteğe ve adli yardıma erişim ve belgelendirmeye erişim başlıkları altında genel veriler aktarılmıştır. (Slayt 4 – 26)
- Sunum sırasında ortaklardan çeşitli tematik başlıklar altında aktarılan geri bildirimler aşağıda özetlenmiştir.
- **Özel İhtiyaçlar (Slayt 9):**
 - Aktarılan veriler doğrultusunda, verilerin güncel durumla tutarlı olduğu aktarılmıştır.
- **Engellilik Durumu (Slayt 10):**

- Analiz kapsamında engellilik durumu yaygınlık oranı %15 olarak tespit edilmiştir. Deprem etkileri noktasında yeni engellilik durumları ortaya çıkmıştır fakat önceki turlara kıyasla oransal olarak ciddi bir fark tespit edilmemiştir. Bunun sebepleriyle alakalı olarak ortaklar, geçici engellilik durumu yaşandığı için yansımamış olabileceğini aktarmıştır.
- Ek olarak, %28'lik bir kesim rapora ihtiyacı olmadığını aktarmıştır. %13'lük bir kesimse, rapor almayı denediğini fakat alamadığını aktarılmıştır. Bu veriyle alakalı olarak ortaklar, bu bireylerin raporun sadece ilaç için geçerli olduğunu ve ilaç kullanmıyorsa rapora ihtiyacı olmadığını düşünüyor olabileceğini aktarmıştır. Ayrıca, yararlanabileceği diğer hak ve hizmetlerden haberdar olmayabilecekleri belirtilmiştir.
- Yapılan tüm görüşmelerde hem yerel toplulukların hem de mülteci nüfusunun benzer zorluklarla karşılaştığı aktarılmıştır. Son zamanlarda konuşulan ÖTV indirimleri ve diğer engelli yardımlarının yeniden düzenlenmesi için raporlarda farklı uygulamalar olabileceği aktarmıştır.
- **Takibi Yapılacak Husus:** Ortaklar, kurumlar-arası koruma ihtiyaç analizi verilerinde engelli ve yaşlı bireyler ile bakımverenlerine dair kırılım olup olmadığıyla alakalı soru sormuştur. Bununla alakalı olarak 3RP Ulusal Koruma Koordinasyon Ekibi, bir sonraki analiz için ayrı bir tematik alan olarak engelli ve yaşlı bireyler ve onların bakımverenleriyle alakalı soru alanı oluşturulması için tekrardan bu alanda çalışan ortaklarla iletişime geçileceğini aktarmıştır.
- **Bilgiye Erişim (Slayt 11):**
 - Bu seneki analizde, STK'lar/ve toplum temelli kuruluşlar bilgi kaynakları arasında üçüncü sıraya yükselmiştir. Bununla alakalı olarak ortaklar, sosyal çevre ve mülteci gruplarının en yaygın bilgi kaynağı olmasının toplum temelli müdahalelerin başarılı olduğunun göstergesi olabileceğini aktarmıştır. Bu kapsamda, komiteler ve dayanışma ağlarının işliyor olabileceği belirtilmiştir.
- **Geri Bildirim, Şikayet ve Yanıt Mekanizmaları (Slayt 12):**
 - Ek bir %11'lik kesimin hizmet sağlayıcılara geri bildirimde/şikâyette bulunmak istemedikleri tespit edilmiştir. Buna istinaden ortaklar bununla alakalı olarak çeşitli sebepler sıralamıştır.
 - Kamu kurumlarına veya sivil toplum aktörlerine geri bildirim verilirken misillemeyle karşılaşmaktan endişe edilmesi, güvensizlik ya da korkuyor olunması, geri bildirimde bulunmanın kişiler için olumsuz sonuç doğurabileceği düşünülüyor olması sebepler arasında sıralanmıştır.
 - Ek olarak, eğer etkisiz geri bildirim deneyimleri yaşanmışsa, bir sonrakinde de aynı sonucun alınacağı düşünülmesi sebepler arasında belirtilmiştir.
 - Yetersiz bilginin de neden olabileceği aktarılmıştır. Örneğin, birçok kurumda şikayet kutuları olmasına rağmen, çoğu kişinin farkında olmadığı ve bu şikayet kutularına dair farkındalığın artırılması gerektiği vurgulanmıştır. Öneri kutularının kullanımının düşük olmasının, kutunun konumlandırıldığı yerle ilgili olabileceği belirtilmiştir. Genelde geçişin yoğun olduğu ortak alanlara yerleştirilmesinin kullanım etkinliğini azaltabileceği aktarılmıştır.
 - Genel geri bildirim, şikayet ve yanıt mekanizmalarına yönelik sorular sorulduğunda genel bir rakam çıktığı, bu yüzden hassas olmayan konulardaki şikayetlerle ilgili geri bildirimlerin daha

fazla bildiriliyor olabileceği belirtilmiştir. Bu nedenle, TCDSŞ ve cinsel istismar gibi daha hassas konularda bildirim oranlarının daha düşük olabileceği ifade edilmiştir. Ayrıca, travma yaşamış kişilerin kendilerini ifade etmekte zorlanabileceği ve böyle bir sürecin içine girmelerinin kendilerini stresli hissetmelerine yol açabileceği de dile getirilmiştir.

- Şikayetlere dair nasıl bir süreç işletildiği ve gelen şikayetlere yönelik nasıl müdahaleler yapıldığını topluluklarla paylaşılmasının işlevselliği vurgulamak açısından önemli olacağı belirtilmiştir.
- Özellikle kamu kurumları söz konusu olduğunda LGBTİ+ kimliğinden ötürü şikayetin dikkate alınmayacağını düşünen, şikayet mekanizmalarının kullanılmasının geri gönderilme riski, ret kararı verilme gibi riskler doğuracağını düşünen kişiler olduğu aktarılmıştır.
- Sosyal normlar ve kabuller göz önünde bulundurularak, geri bildirim mekanizmaları kapsamında daha yapılandırılmış bir yaklaşım benimsenmesi gerektiği belirtilmiştir. Kültürel kodlar, bazen sunulan hizmetlere olumsuz geri bildirim vermeyi uygun bulmadığından, bu durumun sosyal davranış değişikliği perspektifinden ele alınması önerilmiştir. Çeşitli çalışmalarla farkındalığın artırılabilir ve bu konuda güçlendirme sağlanabileceği ifade edilmiştir.
- **Takibi Yapılacak Husus:** Geri Bildirim, şikayet ve yanıt mekanizmaları kapsamında dokuzuncu turda daha detaylı bilgi toplanmasının faydalı olacağı aktarılmıştır. Gelecek seneki soru setinde bu tematik alanın genişletilmesi de göz önünde bulundurulacaktır.

▪ **Hizmetlere Erişim (Slayt 13):**

- Toplum temelli yaklaşımların güçlendirilmesinin, ihtiyaçları daha iyi belirleyerek ve toplum üyelerini yasal hizmetler de dahil olmak üzere hizmet sağlayıcılarla daha etkin bir şekilde buluşturarak hizmetlere erişimi artırabileceği ve kamu kurumlarıyla işbirliğini geliştirebileceği vurgulanmıştır.
- Kayıtlı olma durumuna bağlı olarak, kentte veya kırsalda yaşayanların hizmetlere erişim konusundaki verilerin farklı yorumlanması gerektiği aktarılmıştır. Kırsalda yaşayanların oranı örneklemede daha düşük olduğundan, hizmetlere erişimin aslında daha da düşük olabileceği ifade edilmiştir.
- **Takibi Yapılacak Husus:** Bulgular arasında, bireylerin hizmetlere bağımsız olarak mı ya da bakımvereninin/akrabasının desteği ile mi eriştiklerine dair bir verinin olup olmadığı sorulmuştur. 3RP Ulusal Koruma Koordinasyon Ekibi, bu alanın bir sonraki analiz turuna eklenebileceğini belirtmiştir.

▪ **Eğitime Erişim (Slayt 15 - 16):**

- Özellikle mültecilerin çocuklarını okula gönderebilmek için okulların belirli ek ücretler talep ettiği gözlemlenmiştir. Okula gidemeyen çocukların okuma-yazma öğrenemedikleri ve bir süre sonra çocuk işçi olarak çalışmaya başladıkları aktarılmıştır. Buna ek olarak, ortaklar, çeşitli yerlerde gözlemlenen okul yönetimi tarafından ücretlerin artırılmasının, ailelerin gelir elde etmek için çocukların eğitimine olan önceliği azalttığını (özellikle tekstil endüstrisi ile bağlantılı bazı bölgelerde) aktarmıştır.

- **Takibi Yapılacak Husus:** Bu konuyla ilgili olarak 3RP Ulusal Koruma Koordinasyon Ekibi, Eğitim Sektörü ile iletişime geçecektir. Eğitim ve Koruma sektörleri arasındaki iş birliğinin güçlendirilmesi amacıyla sektörler arası yapılandırılmış koordinasyon artırılacaktır.
- Deprem bölgelerinde gözlemlenen eğitime erişim zorluklarına ilişkin olarak, birçok okulun kapasitesinin aşıldığı ve bu nedenle yeni gelenlerin kaydında zorluk yaşandığı veya uzak bölgelere kayıt yapıldığı ifade edilmiştir. Uzak bölgelere kayıt nedeniyle ailelerin çocuklarını okula göndermekte isteksiz kaldıkları belirtilmiştir. Ayrıca, konteyner kentlerde yaşayan çocukların okullarının uzak olması, ulaşım sorunları ve ulaşım ücretlerinin ciddi bir sorun olduğu aktarılmıştır. Okula devam edememenin bir diğer nedeninin ise okul yolu veya okul çevresindeki güvenlik endişeleri olduğu belirtilmiştir.
- **Ruh Sağlığı ve Psikososyal Destek (Slayt 23):**
 - Ruh sağlığı ve psikososyal destek hizmetlerine erişim konusunda, projelerin sona ermesiyle hizmetlerin yarıda kesileceği endişesinden dolayı bu hizmetlere başvurulmak istenmediği ifade edilmiştir.
- **Destek Mekanizmaları (Slayt 24):**
 - LGBTI+ bireylerin büyük çoğunluğunun polis tarafından kötü muameleye maruz kalma endişesi taşıdığı aktarılmıştır. Bu nedenle kolluğa başvurma motivasyonunun çok düşük olduğu belirtilmiştir.
- **Hukuki Desteğe ve Adli Yardıma Erişim (Slayt 25):**
 - Katılımcıların %25'inin hukuki desteğe ihtiyaç duyduğuna dair bilgi verilmiştir. Ancak bu ihtiyacın, katılımcıların çoğunun geçici koruma altında olan kişiler olması nedeniyle daha az çıktığı belirtilmiştir. Ayrıca, ortakların gözlemleri doğrultusunda, uluslararası koruma popülasyonunun büyük çoğunluğunun hala hukuki desteğe ihtiyaç duyduğu aktarılmıştır.
- **Belgelendirmeye Erişim (Slayt 26):**
 - Özellikle depremden sonra, Geçici Koruma kayıt belgesinin iptal edilmesi konusunda artış gözlemlendiği ifade edilmiştir.
 - 2022'den sonra Suriye'den gelen ve Geçici Koruma sahibi bireylerle evlenen kayıt ve belgelendirme bekleyen kişilerin doğan bebeklerinin de kayıtsız olduğu aktarılmıştır.

Gündem Maddesi #2: Ortak 3RP Ulusal Koruma / Ulusal Çocuk Koruma / Ulusal Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet Sektör İstişareleri

- 3RP'nin 2025 senesi güncellemesi kapsamında zaman çizelgesi özetlenmiştir. (Slayt 28 – 29)
- Ortak 3RP Koruma sektör istişareleri kapsamında, 3RP Ulusal Koruma / Ulusal Çocuk Koruma / Ulusal Toplumsal Cinsiyete Dayalı Şiddet Sektörleri, "Mevcut Durum", "İhtiyaçlar, Hassas Durumlar ve Hedefleme", "Stratejik Yönelim ve Müdahale Planı" ve "Hesap Verebilirlik Çerçevesi" bölümleri kapsamında bir önceki 3RP metninin içeriği özetlemiştir. (Slayt 28 – 45)
- 3RP'den bir sonraki sene eklenmesi/çıkarılması gereken hususlarla alakalı yapılan tartışmaların çıktıları aşağıda özetlenmiştir.
- **Mevcut Durum (Slayt 30 – 32) – Önerilen Değişiklikler:**

- Kötüleşen ekonomik koşullar nedeniyle fonların azalmasının, sivil toplumda bugüne kadar elde edilen kazanımların kaybedilmesine yol açtığı vurgulanmıştır.
- Uluslararası Koruma başvurusu olanların tüm mahkeme süreçlerinden ret almaları, çıkış izin belgelerinin taraflarına iletilmemesi ve bu süreçte kimliksiz yaşamak zorunda kalmaları, sağlık ve eğitim haklarına erişimlerini engellediği ve bu durumun kayıtlı nüfus kapsamında sayılmamalarına neden olarak gelecek fonları kısıtladığı vurgulanmıştır.
- **Takibi Yapılacak Husus:** Engelli kız çocukları ve kadınlar için atif sağlanması amacıyla, Kurumlar Arası Koruma İhtiyaç Analizi kapsamında cinsiyete ve yaşa göre ayrıştırılmış veri bulunmadığı belirtilmiştir. Elinde bu verilere sahip olan kurumların, gösterebilecekleri kaynaklarla 3RP metnine eklenebileceği iletilmiştir.
- Depremle alakalı konular metinde yer almaya devam edecektir fakat biraz kısaltılmış şekilde yansıtılacaktır. Güneydoğu bölgesi Koruma istişareleri çıktılarına bağlı olarak gözden geçirilecektir.
- Kötüleşen ekonomik koşullar, geçim kaynaklarının kaybı ve temel ihtiyaçların karşılanamaması sonucunda hayatta kalma stratejilerinin benimsenmesi, geçtiğimiz yıl deprem özelinde ifade edilmiştir. Bu durumun, ülke genelinde etkili olduğu göz önünde bulundurulduğunda, yalnızca depremle sınırlı kalmaması gerektiği vurgulanmıştır.
- Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı [Sivil Toplum Vizyon Belgesi II. Eylem Planı \(2025-27\)](#), [Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele IV. Ulusal Eylem Planı \(2021-2025\)](#), [Yaşlanma Vizyon Belgesi, 2023-2028 Çocuk Hakları Strateji Belgesi ve Eylem Planı](#), [Engelli Hakları Ulusal Eylem Planı](#) ve [2030 Engelsiz Vizyon Belgesi](#)'ne atıfta bulunulması önerilmiştir.
- Fon kesintilerinin hizmet sunumu üzerindeki ve özel ihtiyaçları/koruma ihtiyaçları olan bireylerin üzerindeki etkisiyle alakalı detayların eklenmesi gerektiği iletilmiştir.
- Sosyal gerilimler ve siyasi durumla alakalı daha detaylı bilgi eklenmesi gerektiği aktarılmıştır.
- Kadın ve kız çocuklarının yanı sıra artan nefret söylemleri, LGBTI+ bireylere yönelik TCDŞ risklerinin de arttığı ve artan riskler bağlamında bunun aktarılması gerektiği vurgulanmıştır.
- Engelli bireylerle ilgili olarak çeşitli aktivitelere ağırlık verilmesi gerektiği ifade edilmiştir. Örneğin, engelli çocukların okulların başlamasıyla karşılaştıkları zorluklar, maddi zorluklar nedeniyle artan çocuk işçiliği, okul dışı kalmış çocuklar ve çocuk evlilikleri gibi çeşitli sorunlar bulunduğu belirtilmiştir.
- Acil durumlara hazırlık konusunda engelli ve yaşlı bireylere yönelik düzenlemeler yapılması gerekiyorsa, bu konuda hem kamu kurumlarıyla iş birliği yapılması gerektiği hem de engelli bireylerin kendilerinin yönettiği kurumlarla birlikte bir plan hazırlanması gerektiği aktarılmıştır. Bunun ayrıca Hesap Verebilirlik bölümüne eklenmesi gerektiği de aktarılmıştır.
- Kimliklerin pasif hale getirilmesi ve UK başvuru reddi gibi konuların daha detaylı aktarıldığı yasal statüye dair bir metnin eklenmesi önerilmiştir.
- **İhtiyaçlar, Hassas Durumlar ve Hedefleme (Slayt 33 – 36) – Önerilen Değişiklikler:**
 - Özel ihtiyaç sahibi gruplarla alakalı olarak Dom/Roma gruplarının eklenmesi önerilmiştir.

- Depremle ilgili ihtiyaçlar/hassasiyetler konusu kısmının daha kısa yazılması gerektiği vurgulanmıştır.
- Hukuki destek ihtiyacının son zamanlarda artmasından ötürü metnin bu kısmının daha geniş yazılması önerilmiştir. Erkekler ve oğlan çocuklarıyla alakalı olarak konunun biraz daha net bir şekilde metne eklenmesi önerilmiştir.
- Çocuk koruma endişeleri ve mevsimlik tarım kapsamında, çocuk işçiliği, okul dışı kalmış çocuklar ve hiç okula gitmemiş çocuklardan bahsedilmesi gerektiği aktarılmıştır.
- Mülteci statüsündeki bazı belirsizlikler ve kimlik konusundaki sorunlar, koruma mekanizmasının etkili bir şekilde işleyişini engellediği, bu nedenle, yetkili makamlarla iş birliği yapılmasının öneminin vurgulanması gerektiği ifade edilmiştir.
- **Takibi Yapılacak Husus:** TCDŞ konusunda hukuki destek ve adli yardıma erişim ihtiyacı duyan kişilerle ilgili endişeler dile getirilmiştir. Örneğin, kişilerin hane içi şiddet nedeniyle polise başvurması veya sağlık hizmetlerine erişim aşamasında, kayıtsız olsalar bile kendileriyle ilgili işlem başlatılmaması üzerine koruyucu mevzuat çalışmalarının gerekliliği vurgulanmıştır. Kayıt ve belgelendirme bekleyen kişilerin, özellikle de acil ihtiyaç sahibi/yüksek risk altındaki kişilerin hak ve hizmetlere erişimine ilişkin savunuculuk faaliyetlerinde bulunma ihtiyacı, 3RP Ulusal Koruma Sektörü Koordinatörü tarafından UNHCR Politika Geliştirme Birimi'ne aktarılacaktır.
- Yaşlılık çalışmaları kapsamında, bireylerin ihtiyaçlarına dair veri eksikliğinden bahsedilmiştir. Bu nedenle, yaşlılık özelinde ihtiyaçların belirlenmesinin sorun teşkil ettiği ve yaşlılık konusunun koruma içinde ana akımlaştırılması gerektiği ifade edilmiştir. Örneğin, yaşlı kadınlar, engelli yaşlı bireyler, uluslararası koruma ve geçici koruma altında bulunan yaşlı bireyler ile yaşlı olan bakımverenler gibi farklı koruma riski altındaki kişilerle ilgili detaylı çalışmalar yapılması gerektiği vurgulanmıştır.
- Yaşlı bireyler konusunda, toplumsal müdahalelerin takip edilmesinin, daha kişiselsel alanlara değinilmesinin ve veri mevcudiyetinin artırılmasının (engellilik durumu ve TCDŞ de dahil olmak üzere) yanı sıra sektör kapasitesinin geliştirilmesinin önemi belirtilmiştir. Ayrıca, farkındalık artırma ve programlamaya dair çalışmaların güçlendirilmesi gerektiği ifade edilmiştir. Ek olarak, artan yaşlı kadın nüfusu göz önünde bulundurularak, TCDŞ perspektifinin de dikkate alınması gerektiği aktarılmıştır.
- Ekonomik krizin devam edeceği göz önünde bulundurulduğunda, ekonomik şiddetin hane içi şiddet ve TCDŞ açısından önemli bir faktör haline geldiği belirtilmiştir. Özellikle, kadınların maaşlarına el konulması ve mültecilerin çalıştığı iş yerlerinde maaşlarını alamaması gibi sorunlar yaşandığı ifade edilmiştir. Bu bağlamda, ekonomik şiddetle ilgili hukuki destek ihtiyacının metne eklenmesi önerilmiştir.
- **Takibi Yapılacak Husus:** Hem Suriyeliler hem de Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olan kadınlarla alakalı istihdamla ilgili sorunlar aktarılmıştır. İstihdama katılan kadınların iş yerlerinde maruz kaldıkları şiddet, bu kişilerin iş hayatına devam etmemelerine neden olmakta ve dolayısıyla hanehalkının finansal durumunu negatif etkilemektedir. Bu durumla ilgili olarak, TCDŞ Alt Çalışma Grubu, ilgili ortakla daha detaylı bilgi alışverişi için iletişime geçecektir.

Inter-Agency
Coordination
Türkiye

■ **Stratejik Yönelim ve Müdahale Planı (Slayt 37 – 41) – Önerilen Değişiklikler:**

- Deprem ile ilgili müdahalelerle alakalı kısmın yeniden gözden geçirilmesi gerektiği aktarılmıştır.
- Gençlerle çalışma/gençlerin harekete geçirilmesi ve yaşlılarla çalışma konularına daha fazla değinilmesi gerektiği vurgulanmıştır.
- Akran zorbalığı ve bu kapsamda daha yapılandırılmış programlamanın oluşturulması adına, hem toplum seviyesinde çalışılması gerektiği, hem de Eğitim sektörüyle iş birliğinin artırılması gerektiği aktarılmıştır.
- Bilgiye erişimin güçlendirilmesi adına geleneksel yöntemlerden ziyade inovatif çözümler üretilmesi gerektiği vurgulanmıştır. Örneğin, internet ve sosyal medyanın daha fazla kullanılmasından dolayı, erişilebilir dilli içerikler üretilmesi ve yapay zekadan faydalanılması gerektiği ifade edilmiştir. Bilgiye erişim, Yaş, Cinsiyet ve Çeşitlilik yaklaşımını da içerecek şekilde, farklı birey ve grupların ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde düzenlenmelidir.
- Müdahalelerin toplum liderliğinde yürütülmesinin önemine ve hedef kitlelerin faydalanıcı olarak değil, aktör olarak müdahalelerde yer alması gerektiğine vurgu yapılmıştır.
- Toplumsal ayrımcılıkla mücadele amacıyla yerel düzeyde projeler geliştirilebileceği ve daha toplum temelli sosyal uyum çalışmalarının faaliyetlere yansması gerektiği ifade edilmiştir.

■ **Hesap Verebilirlik Çerçevesi (Slayt 42 – 45) – Önerilen Değişiklikler:**

- Eğitimler, Kurumlar Arası Risk Analizi ve kurumlar arası şikayet/yönlendirme mekanizması dahil olmak üzere CSİK Türkiye Ağı'na verilen desteğe ilişkin anlatının genişletilmesi vurgulanmıştır.
- Yaşlılık ve Engellilik Kapsayıcılığı Görev Ekibi katılımının, yaşlılarla ilgili çalışmalarını da içerecek şekilde anlatının genişletilmesine değinilmiştir.
- Bilgilendirme ve bilinçlendirme faaliyetlerinin ve materyallerinin kişilerin engellilik durumu, katılım ve eğitim düzeyi farklılıklarına göre daha inovatif yaklaşımlarla düzenlenmesinin gerektiği aktarılmıştır.
- Çocuk Koruma sektörünün hedefli müdahalelerini yansıtmak için risk düzeyine dayalı izlemeye ve çocuk güvenliğinin genel koruma ve hesap verebilirlik mekanizmalarına ana akımlaştırılmasını sağlanması gerekliliği vurgulanmıştır.
- **Takibi Yapılacak Husus:** Özel ihtiyaç sahibi gruplar açısından ortaklar metine eklenmesi gerektiğini düşündükleri grupları 3RP Ulusal Koruma Koordinasyon Ekibi'ne iletebilirler.

Gündem Maddesi #3: İzleme & Değerlendirme İstişaresi

- 3RP Koruma Sektörü Bilgi Yönetimi, Koruma Sektörü göstergeleri kapsamında ortaklarla beraber çeşitli tartışmalar yürütmüştür. Bu tartışmaların temel çıktıları aşağıda özetlenmiştir:
 - Gösterge 1.1.2: Kurulan/işlevini sürdüren koruma izleme mekanizmalarının sayısının çıkarılmasına karar verilmiştir.

- Gösterge 2.5.4: Barış içinde bir arada yaşamayı ve sosyal uyumu teşvik etmek için kapasite geliştirme faaliyetleriyle ulaşılan kişi sayısının çıkarılmasına karar verilmiştir.
- Aşağıda sıralanan göstergelerin şimdilik tutulmasına karar verilmiştir. Fakat, ortaklar 3RP çağrısı kapsamında eğer bu göstergelere raporlamayacaklarını belirtirlerse, plandan çıkması gerektiğine karar verilmiştir:
 - Gösterge 2.6.2: Özel ihtiyaç sahiplerine hizmet sunumu/sağlanması konusunda fiziksel kapasitelerin (altyapı, malzeme ve lojistik destekle ilgili olanlar dâhil) iyileştirilmesi için desteklenen kurum sayısı
 - Gösterge 3.3.2: TCDŞ riskinin hafifletilmesi, önlenmesi ve müdahalesi konusunda fiziksel kapasitelerin (altyapı, malzeme ve lojistik destekle ilgili olanlar dâhil) iyileştirilmesi için desteklenen kurum sayısı
 - Gösterge 4.3.2: Çocuk hakları ve koruma konusunda fiziksel kapasitelerin (altyapı, malzeme ve lojistik destekle ilgili olanlar dâhil) iyileştirilmesi için desteklenen kurum sayısı
- Pozitif ebeveynlik programlarıyla ilgili göstergenin yanı sıra, şu anda Çocuk Koruma hizmetleri kapsamında desteklenen bakımverenlerin sayısını gösteren özel bir gösterge bulunmadığından, bakımveren bilgilerinin Çocuk Koruma ile ilgili olan Hedef 4'ün göstergeleri altına dahil edilmesi önerilmiştir. Bu öneri Çocuk Koruma eş koordinatörleri tarafından da onaylanmıştır.
- Çocuk Koruma eş koordinatörleri, Çıktı 4.1'deki göstergeler kapsamında risk düzeyine dayalı raporlamanın 2025 yılında başlatılacağını aktarmıştır. Bu yaklaşım, düşük, orta, yüksek ve acil risk seviyelerine göre kategorize edilmiş Çocuk Koruma hizmetleri alan çocuk ve bakımverenlerin sayısını aktarmayı amaçlamaktadır. Çocuk Koruma raporlamasına ilişkin daha fazla ayrıntı, ulusal 'Çocuk Korumaya Özel Risk Değerlendirmesi ve Vaka Önceliklendirme Aracı'nın güncellenmesinden sonra ele alınacaktır.
- Çocuk Koruma eş koordinatörleri ayrıca Ruh Sağlığı ve Psikososyal Destek müdahalelerinin katmanlarının, Ruh Sağlığı ve Psikososyal Destek piramidinin 1 ila 4. seviyelerinde belirtilen kategorizasyona dayalı olarak Gösterge 4.2.2 altında raporlanmasını rica etmiştir.
- **Takibi Yapılacak Husus:** Raporlamalara istinaden, Bilgi Yönetimi ekibi, risk düzeyine dayalı raporlamanın eklenmesi ve ruh sağlığı ve psikososyal destek seviyelerinin ilgili Çocuk Koruma göstergeleri altında aktarılması için Çocuk Koruma Alt Çalışma Grubu eş koordinatörlerine ulaşacaktır.
- **Takibi Yapılacak Husus:** Bilgi Yönetimi Ekibi ve 3RP Ulusal Koruma Sektörü koordinatörü, psikososyal desteğe odaklanan Gösterge 2.1.5 kapsamında seviye bazlı raporlamanın dahil edilmesinin fizibilitesini değerlendirecektir.
- TCDŞ Bilgi Yönetim Sistemi Sınıflandırmasının raporlanmasıyla ilgili olarak, özellikle hane içi işlerde çalışan çocukların sosyal hayata ve faaliyetlere katılımıyla ilgili olarak, gözlemlenen durumlar hakkında Ulusal TCDŞ Alt Çalışma Grubu ile daha fazla ayrıntı paylaşılacaktır.